

הָאֱלֹהִים. וְכִי מִלֵּאָךְ הָאֱלֹהִים אֶתְקַרִי. אָמַר רַבִּי אֲבָא אֵין. תָּא חֲזִי, הֲכִי אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶתְקִין קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא קָמִיה, הֵיכְלָא קִדְיִשָׁא, הֵיכְלָא עֲלָא, (קִדְיִשָׁא) קִרְתָּא קִדְיִשָׁא, קִרְתָּא עֲלָא. יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ אֶקְרִי, מֵאֵן דְּעָאֵל לְמַלְכָּא, לָא עָאֵל אֱלָא מִהֵהוּא קִרְתָּא קִדְיִשָׁא, נָטִיל אֲרַחָא לְמַלְכָּא, דְּאֲרַחָא מִהֲכָא אֶתְתַקֵּן.

כִּף אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הִתְקִין הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא לְפָנָיו הֵיכַל קְדוֹשׁ, הֵיכַל עֲלִיּוֹן (קְדוֹשׁ), קִרְיָה קְדוֹשָׁה, קִרְיָה עֲלִיּוֹנָה, שְׁנַקְרָאת יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ. מִי שְׁנַכְנַס לְמַלְכָּךְ - לֹא נַכְנַס אֱלָא מֵאוֹתָהּ קִרְיָה קְדוֹשָׁה, נוֹטֵל דְרָךְ לְמַלְכָּךְ, שְׁהַדְרָךְ מִתְקַנַּת מִכָּאֵן.

הָדָא הוּא דְכִתְיִב, (תהלים קיח) זֶה הַשַּׁעַר לִי יְיָ צְדִיקִים יְבֹאוּ בוֹ. כָּל שְׁלִיחוֹתָא דְבַעֵי מַלְכָּא מִבֵּי מְטְרוֹנִיתָא נְפָקָא, וְכָל שְׁלִיחוֹתָא מִתְתָּא לְמַלְכָּא, (נ"א דְבַעֵי מַלְכָּא) לְבֵי מְטְרוֹנִיתָא עֵייל בְּקִדְמִיתָא, וּמִתְמַן לְמַלְכָּא. אֲשַׁתְּכַח דְּמְטְרוֹנִיתָא אִיהִי שְׁלִיחָא דְכָלָא, מַעֲיִלָא לְתַתָּא, וּמִתְתָּא לְעֵילָא. וְעַל דָּא, אִיהִי שְׁלִיחָא דְכָלָא, הָדָא הוּא דְכִתְיִב וַיִּסַּע מִלֵּאָךְ הָאֱלֹהִים הַהוּלֵךְ לְפָנַי מִחֲנֵה יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל דִּלְעֵילָא. מִלֵּאָךְ הָאֱלֹהִים, הָדָא הוּא דְכִתְיִב בֵּיה, וַיִּי הוּלֵךְ לְפָנָיִהֶם וְגו', וְהֵאֵי לְלֶכֶת יוֹמָם וְלַיְלָה, כְּמָה דְאוּקְמוּהָ.

זְהוּ שְׁכַתוּב (תהלים קיח) זֶה הַשַּׁעַר לִי צְדִיקִים יְבֹאוּ בוֹ. כָּל שְׁלִיחוֹת שְׁרוּצָה הַמְלָךְ, יוֹצֵאת מִבֵּית הַגְּבִירָה. וְכָל שְׁלִיחוֹת מִלְמַטָּה לְמַלְכָּךְ, (שְׁרוּצָה הַמְלָךְ) נַכְנַסֵּת קִדָּם לְבֵית הַגְּבִירָה, וּמִשָּׁם לְמַלְכָּךְ. נִמְצָא שֶׁהַגְּבִירָה הִיא הַשְׁלִיחָה שֶׁל הַכֹּל, מִלְמַעְלָה לְמַטָּה, וּמִלְמַטָּה לְמַעְלָה. וְעַל זֶה הִיא שְׁלִיחָה שֶׁל הַכֹּל. זְהוּ שְׁכַתוּב וַיִּסַּע מִלֵּאָךְ הָאֱלֹהִים הַהוּלֵךְ לְפָנַי מִחֲנֵה יִשְׂרָאֵל - יִשְׂרָאֵל שְׁלִמַעְלָה. מִלֵּאָךְ הָאֱלֹהִים - זְהוּ שְׁכַתוּב בּוֹ וְהֵ הוּלֵךְ לְפָנָיִהֶם וְגו'. וְזֶה לְלֶכֶת יוֹמָם וְלַיְלָה, כְּמוֹ שְׁבַאֲרוּהָ.

וְכִי כְבוֹד הַמְלָךְ הוּא שֶׁהַגְּבִירָה תִּלְךְ, וְהִיא תַּעְרֹךְ קֶרֶב, וְהִיא הוֹלֶכֶת כְּשִׁלִּיחָא? אֱלָא לְמַלְכָּךְ שֶׁהַדְּרוּג בַּגְּבִירָה עֲלִיּוֹנָה. רָאָה הַמְלָךְ אֵת כְּבוֹדָהּ עַל כָּל שְׂאָר גְּבִירוֹת הָעוֹלָם, וְאָמַר: כָּלֵם נַחֲשׁוֹבוֹת לְפִילִגְשִׁים (לחפז) כְּנָגֵד הַגְּבִירָה הַזֹּאת שְׁלִי, הִיא עוֹלָה עַל כָּלֵם, מָה אַעֲשֶׂה לָּהּ? אֱלָא כָּל הַבֵּית שְׁלִי יִהְיֶה כְּבִדְיָהּ. הוֹצֵיא הַמְלָךְ כְּרוּז: מִכָּאֵן כָּל דְּבָרֵי הַמְלָךְ יִמְסְרוּ בְיַדֵּי הַגְּבִירָה. מָה עֲשֶׂה? הַפְקִיד הַמְלָךְ בְּיַדֵּיהָ כָּל כְּלֵי זִינוֹ, כָּל אוֹתָם בְּעֲלֵי עוֹרְכֵי קֶרְבוֹת, וְכָל אוֹתָם אֲבָנִים יְקֻרוֹת שֶׁל הַמְלָךְ וְכָל גְּזוּי הַמְלָךְ. אָמַר: מִכָּאֵן, כָּל מִי שִׁיִּצְטָרֵךְ לְדַבֵּר עִמִּי, לֹא יוּכַל לְדַבֵּר עִמִּי עַד שִׁיִּדְוִיעַ לְגַבִּירָהּ.

וְכִי יִקְרָא הוּא דְמַלְכָּא, דְּמְטְרוֹנִיתָא תְזִיל, וְהִיא תִּגַּח קֶרֶבָא, וְהִיא אֲזִלַת שְׁלִיחָא. אֱלָא, לְמַלְכָּא דְּאֲזַדְרוּג בְּמְטְרוֹנִיתָא עֲלָא, חָמָא מַלְכָּא יְקִירוֹ דִּילָהּ, עַל כָּל שְׂאָר מְטְרוֹנִיתָא דְּעֵלְמָא, אָמַר כְּלָהוּ מִשְׁתַּפְּחִין לְחִינְתָּא (נ"א לְחִוּפְתָּא), לְקַבֵּל הֵאֵי מְטְרוֹנִיתָא דִּילֵי. הִיא סִלְקָא עַל כָּלָא, מָה אַעֲבִיד לָהּ. אֱלָא כָּל בֵּיתָא דִּילֵי יִהֵא בִידְהָא, אֶפִיק מַלְכָּא כְּרוּזָא, מִהֲכָא כָּל מַלְיִן דְּמַלְכָּא בִידָא דְּמְטְרוֹנִיתָא יִתְמַסְרוּן. מָה עֲבִיד. אֶפְקִיד מַלְכָּא בִידְהָא כָּל זַיְיָנִין דִּילָהּ, כָּל אֵינוֹן מְאִרֵי מְגִיחִין קֶרֶבָא, כָּל אֵינוֹן אֲבָנִין יְקֻרִין דְּמַלְכָּא, כָּל גְּזוּיֵיא דְּמַלְכָּא. אָמַר, מִהֲכָא, כָּל מֵאֵן דִּיִּצְטָרֵיךְ לְמַלְכָּא עִמִּי, לֹא יוּכַל לְמַלְכָּא עִמִּי, עַד דְּאוּדַע לָהּ מְטְרוֹנִיתָא.

וְכִי כְבוֹד הַמְלָךְ הוּא שֶׁהַגְּבִירָה תִּלְךְ, וְהִיא תַּעְרֹךְ קֶרֶב, וְהִיא הוֹלֶכֶת כְּשִׁלִּיחָא? אֱלָא לְמַלְכָּךְ שֶׁהַדְּרוּג בַּגְּבִירָה עֲלִיּוֹנָה. רָאָה הַמְלָךְ אֵת כְּבוֹדָהּ עַל כָּל שְׂאָר גְּבִירוֹת הָעוֹלָם, וְאָמַר: כָּלֵם נַחֲשׁוֹבוֹת לְפִילִגְשִׁים (לחפז) כְּנָגֵד הַגְּבִירָה הַזֹּאת שְׁלִי, הִיא עוֹלָה עַל כָּלֵם, מָה אַעֲשֶׂה לָּהּ? אֱלָא כָּל הַבֵּית שְׁלִי יִהְיֶה כְּבִדְיָהּ. הוֹצֵיא הַמְלָךְ כְּרוּז: מִכָּאֵן כָּל דְּבָרֵי הַמְלָךְ יִמְסְרוּ בְיַדֵּי הַגְּבִירָה. מָה עֲשֶׂה? הַפְקִיד הַמְלָךְ בְּיַדֵּיהָ כָּל כְּלֵי זִינוֹ, כָּל אוֹתָם בְּעֲלֵי עוֹרְכֵי קֶרְבוֹת, וְכָל אוֹתָם אֲבָנִים יְקֻרוֹת שֶׁל הַמְלָךְ וְכָל גְּזוּי הַמְלָךְ. אָמַר: מִכָּאֵן, כָּל מִי שִׁיִּצְטָרֵךְ לְדַבֵּר עִמִּי, לֹא יוּכַל לְדַבֵּר עִמִּי עַד שִׁיִּדְוִיעַ לְגַבִּירָהּ.

כָּל אֵינוֹן אֲבָנִין יְקֻרִין דְּמַלְכָּא, כָּל גְּזוּיֵיא דְּמַלְכָּא. אָמַר, מִהֲכָא, כָּל מֵאֵן דִּיִּצְטָרֵיךְ לְמַלְכָּא עִמִּי, לֹא יוּכַל לְמַלְכָּא עִמִּי, עַד דְּאוּדַע לָהּ מְטְרוֹנִיתָא.

בְּךָ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מְסַגֵּיאוֹת חֲבִיבוֹתָא וְרַחֲמֵימוֹתָא דִּילֵיהּ בְּכִנְסַת יִשְׂרָאֵל, אִפְקִיד כְּלָא בְּרֵשׁוֹתָהּ, אָמַר, הָא כָּל שְׂאֲרֵי, לָא מִשְׁתַּפְּחֵי כְּלוּם לְגַבְהָא. אָמַר, (שיר השירים ו) שְׁשִׁים הָמָּה מְלָכוֹת וְגו', אַחַת הִיא יוֹנְתֵי תַמְתֵּי. מַה אַעֲשֶׂה לָּהּ? אֵלֶּא הָרִי כָּל בֵּיתֵי בִּידֵיהּ. הוֹצִיא הַמֶּלֶךְ כְּרוּז: מִכָּאן וְהִלְאָה כָּל דְּבָרֵי הַמֶּלֶךְ וּמְסָרוּ בִּידֵי הַגְּבִירָה. הַפְּקִיד בִּידֵיהּ כָּל כְּלֵי זִינוּ, רְמָחִים, סַפִּים, קְשָׁתוֹת, חֲצִים וְחֲרָבוֹת, בְּלִיסְטְרָאוֹת, מוֹשְׁלִים, עֲצִים, אֲבָנִים, וְכָל אוֹתָם בְּעֲלֵי (כְּלֵי) עֲרִיכַת קֶרֶב (לוֹחָמִים). זֶהוּ שְׁפָתוֹב הֵנָּה מִטְתוֹ שֶׁלְשֵׁלְמָה שְׁשִׁים גְּבָרִים וְגו', כְּלָם אַחֲזֵי חֲרָב מְלַמְדֵי וְגו'. אָמַר הַמֶּלֶךְ, מִכָּאן וְהִלְאָה הַקֶּרֶב שְׁלֵי נְמָסֵר בִּידֵךְ, כְּלֵי הַזִּין שְׁלֵי, בְּעֲלֵי עֲרִיכַת קֶרֶב בִּידֵךְ. מִכָּאן וְהִלְאָה אֶת תַּהֲיֵי שׁוֹמְרַת שְׁלֵי. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (תַּהֲלִים קַכָּא) שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. מִכָּאן וְהִלְאָה, כָּל מִי שְׁצָרִיךְ אוֹתִי, לֹא יְכוּל לְדַבֵּר עִמִּי עַד שְׁמוֹדִיעַ לְגַבִּירָה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (וִיקְרָא טו) בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֵן אֶל הַקִּדְשׁ. שְׁלִיחַ הַמֶּלֶךְ בְּפֶל, כְּמוֹ שְׂבָאֲרָנוּ. נִמְצָא שֶׁהַכֹּל בִּידֵיהּ, וְזֶהוּ כְּבוֹד הַגְּבִירָה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וַיִּסַּע מֶלֶךְ הָאֱלֹהִים וְגו', כְּמוֹ שְׂנַאֲמֵר.

וַיִּלְךְ מֵאַחֲרֵיהֶם. מַה הַטַּעַם מֵאַחֲרֵיהֶם? כְּדֵי שְׁיִמְצְאוּ לְפָנֶיהָ (אֲצִלָּה) בְּעֲלֵי עֲרִיכַת הַקֶּרֶב, בְּעֲלֵי בְּלִיסְטְרָאוֹת, בְּעֲלֵי רְמָחִים וְחֲרָבוֹת, וְנִתְגַּלִּים לְפָנֶיהָ, שְׁהָרִי הֵיךְ בְּאִים מַחְנוֹת אַחֲרֵים לְעֶרְךָ קֶרֶב בְּיִשְׂרָאֵל מִלְּמַעְלָה, וְעַל כֵּן וַיִּלְךְ מֵאַחֲרֵיהֶם.

וְשִׁנְיָנוּ, שְׂבָאוֹתָהּ שְׁעָה בָּא שְׁלִיט הַמְּמַנָּה עַל הַמְּצָרִים, וְכִנְסָ שֵׁשׁ מֵאוֹת (רַבְבוֹתוֹ) מְרַקְבּוֹת מְקַטְרָגִים, וְעַל כֵּן מְרַקְבָּהּ וּמְרַקְבָּהּ שֵׁשׁ מֵאוֹת שְׁלִיטִים מְמַנִּים קְטִיגוֹרִים. זֶהוּ

בְּךָ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מְסַגֵּיאוֹת חֲבִיבוֹתָא וְרַחֲמֵימוֹתָא דִּילֵיהּ בְּכִנְסַת יִשְׂרָאֵל, אִפְקִיד כְּלָא בְּרֵשׁוֹתָהּ, אָמַר, הָא כָּל שְׂאֲרֵי, לָא מִשְׁתַּפְּחֵי כְּלוּם לְגַבְהָא. אָמַר, (שיר השירים ו) שְׁשִׁים הָמָּה מְלָכוֹת וְגו', אַחַת הִיא יוֹנְתֵי תַמְתֵּי. מַה אַעֲבִיד לָּהּ, אֵלֶּא, הָא כָּל בֵּיתָא דִּילֵי בִידֵיהּ. אִפְיָק מְלַפָּא כְּרוּזָא, מִהֲכָא כָּל מְלִין דְּמְלַפָּא, בִּידָא דְּמְטְרוֹנִיתָא יְתַמְסְרוּן. אִפְקִיד בִּידֵיהּ כָּל זַיִנִין דִּילֵיהּ, רוֹמְחִין, וְסִיפִין, קְשָׁתִין, חֲצִין, וְחֲרָבִין, בְּלִסְטְרִין. קְסִטְרָאִין, אֲעִין, אֲבָנִין, כָּל אִינוּן מְאָרִי (נ"א מֵאִין) מְגִיחֵי קֶרְבָּא. הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, הֵנָּה מִטְתוֹ שֶׁלְשֵׁלְמָה שְׁשִׁים גְּבָוִרִים וְגו' כְּלָם אַחֲזֵי חֲרָב מְלַמְדֵי וְגו'.

אָמַר מְלַפָּא, מִכָּאן וְהִלְאָה, קֶרְבָּא דִּילֵי אַתְמָסֵר בִּידֵךְ, זַיִנִין דִּילֵי, מְאָרִי מְגִיחֵי קֶרְבָּא בִידֵךְ. מִכָּאן וְהִלְאָה אֶת הוֹי נְטָרָא לִי, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים קכא) שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. מִכָּאן וְהִלְאָה, מָאן דְּאַצְטְרִיךְ לִי, לֹא יְכִיל לְמַלְלָא עִמִּי, עַד דְּאוֹדַע לְמְטְרוֹנִיתָא, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, (וִיקְרָא טו) בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֵן אֶל הַקִּדְשׁ. שְׁלִיחָא דְּמְלַפָּא בְּכִלָּא, כְּמָה דְּאוֹקִימְנָא. אִשְׁתַּכַּח דְּכִלָּא בִידֵיהּ, וְדָא הוּא יְקָרָא דְּמְטְרוֹנִיתָא. הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, וַיִּסַּע מֶלֶךְ הָאֱלֹהִים וְגו', כְּמָה דְּאַתְמֵר.

וַיִּלְךְ מֵאַחֲרֵיהֶם, מְאִי טַעְמָא מֵאַחֲרֵיהֶם. בְּגִין דִּישְׁתַּכַּחוּ לְקַמְהָא (נ"א לְגַבְהָא) מְאָרִי מְגִיחֵי קֶרְבָּא, מְאָרִי בְּלִסְטְרָאוֹת, מְאָרִי רוֹמְחִין וְסִיפִין, וְאַתְגַּלוּן קַמְהָא, דִּהָא הוּוּ אַתְיִין מְשִׁרְיִין אַחֲרֵינִין, לְאַגְחָא קֶרְבָּא בְּיִשְׂרָאֵל מְלַעֲיִלָּא, וְעַל דָּא וַיִּלְךְ מֵאַחֲרֵיהֶם.

וְתַנְאָא, בְּהִיא שְׁעָתָא, אַתָּא רְבִרְבָּא שְׁלִטְנָא דְּמְמַנָּא עַל מְצָרָאִי, וְכִנְשָׁ שִׁית מְאָה

רְתִיכִין מְקַטְרָגִין, וְעַל